

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-636-2-15>

THE ESSENCE AND CONCEPT OF PUBLIC ADMINISTRATION IN THE FIELD OF REHABILITATION IN THE HEALTHCARE AND SOCIAL PROTECTION SYSTEM

СУТНІСТЬ ТА ПОНЯТТЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В СФЕРІ РЕАБІЛІТАЦІЇ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Zarya O. G. **Заря О. Г.**
Lawyer *адвокат*

Публічне адміністрування є важливим елементом функціонування інститутів та установ, спрямованим на задоволення потреб суспільства та держави. Розглядаючи сутність публічного адміністрування у галузі охорони здоров'я, зокрема управління сферою реабілітації, доцільно припустити, що воно також є різновидом публічного адміністрування як публічно-управлінської діяльності відповідних суб'єктів державної влади. Своєю чергою варто зауважити, що охорона здоров'я в системі загальнонаціональних цінностей будь-якої держави уособлює собою чи не найважливіший маркер фізичного та психічного здоров'я населення, є показником рівня економічного розвитку та соціальної стабільності країни. Відповідно до статті 3 Закону України “Основи законодавства України про охорону здоров'я” охороною здоров'я визначено “систему заходів, спрямованих на збереження та відновлення фізіологічних і психологічних функцій, оптимальної працездатності та соціальної активності людини при максимальній біологічно можливій індивідуальній тривалості її життя. Такі заходи здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, заклади охорони здоров'я; фізичні особи – підприємці, які зареєстровані у встановленому законом порядку та одержали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики; медичні та фармацевтичні працівники, фахівці з реабілітації, громадські об'єднання і громадяни” [2].

У доктрині публічне адміністрування у більшості випадків розглядається як діяльність уповноважених суб'єктів публічної діяльності з формування, прийняття та реалізації управлінських рішень, направлених на забезпечення належного функціонування певних сфер суспільного та державного життя. Водночас можемо визначити публічне адміністрування в сфері охорони здоров'я як діяльність суб'єктів публічної влади, спрямовану на реалізацію державної політики з метою

забезпечення максимальної тривалості життя населення, збереження його оптимальної працездатності та соціальної активності, відновлення фізіологічних і психологічних функцій.

Поняття публічного адміністрування в сфері реабілітації в системі охорони здоров'я можливо визначити з урахуванням законодавчо закріпленого поняття “реабілітація”. Так, згідно з нормою статті 1 Закону України “Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я” під терміном “реабілітація” розуміється “комплекс заходів, яких потребує особа, яка зазнає або може зазнати обмеження повсякденного функціонування внаслідок стану здоров'я або старіння у взаємодії з її середовищем” [3]. То ж, з огляду на запропоноване законодавцем визначення, можемо припустити, що публічне адміністрування в сфері реабілітації в системі охорони здоров'я є адміністративно-управлінською та публічно-сервісною діяльністю органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, закладів охорони здоров'я, громадських, міжнародних організацій та інших суб'єктів, уповноважених на здійснення управління в галузі охорони здоров'я, спрямованою на реалізацію державної політики в сфері реабілітації з метою надання громадянам реабілітаційної допомоги, забезпечення доступності навколишнього середовища, можливості вести самостійний спосіб життя і всебічно брати участь у всіх аспектах життя суспільства.

Особливістю публічного адміністрування в сфері реабілітації в системі охорони здоров'я є суспільна значущість його об'єкта – суспільних відносин у сфері реабілітації, що робить цей вид публічного адміністрування більшою мірою соціально-орієнтованим та гуманітарно-спрямованим з-поміж інших видів публічного адміністрування.

Сутність публічного адміністрування в сфері реабілітації в системі охорони здоров'я полягає в такому: 1) виконання положень норм нормативно-правових актів шляхом реалізації управлінських рішень; 2) забезпечення державного контролю та нагляду у сфері реабілітації; 3) забезпечення якості реабілітаційної допомоги, а також вжиття заходів з метою досягнення загальнодоступності інших послуг у сфері охорони здоров'я; 4) вжиття заходів щодо забезпечення доступності самостійного життя для осіб після реабілітації.

То ж, узагальнюючи представлені наукові погляди щодо сутності публічного адміністрування в сфері реабілітації в системі охорони здоров'я, можна виокремити такі його властивості:

- наявність специфічного об'єкта соціального значення – відносин у сфері реабілітації в системі охорони здоров'я населення, ефективне регулювання яких є пріоритетом для будь-якої соціальної держави;
- наявність специфічних суб'єктів публічного адміністрування в сфері реабілітації в системі охорони здоров'я – державних органів

виконавчої влади різних рівнів (Кабінет Міністрів України, Міністерство охорони здоров'я України, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади тощо);

- наявність специфічного характеру діяльності суб'єктів публічного адміністрування в сфері реабілітації в системі охорони здоров'я, за допомогою якого вони реалізують нормативні, стратегічні, законодавчі положення та приписи, прийняті Верховною Радою України з метою виконання державної політики у відповідній сфері;

- наявність такої ознаки, як публічність адміністративної діяльності, яка вказує на її суспільно-корисну значущість та спрямованість на задоволення потреб суспільства загалом та його окремих представників зокрема;

- наявність специфічного механізму публічного адміністрування в сфері реабілітації в системі охорони здоров'я, а саме: здійснення його шляхом формування, ухвалення та реалізації управлінських рішень у відповідних напрямках діяльності.

Наведене дає підстави стверджувати, що сутність публічного адміністрування у сфері реабілітації в системі охорони здоров'я порівняно з іншими видами публічного адміністрування зумовлене його визначним соціальним характером завдяки особливості об'єкта управління, пов'язаної з охороною здоров'я та реабілітацією, які уособлюють одини із найважливіших пріоритетів для державної політики України.

Література:

1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19 листоп. 1992 р. № 2801-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
3. Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я : Закон України від 03 груд. 2020 р. № 1053-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>